CO JE A CO NENÍ PRÁVO V ČESKÉM PRÁVNÍM SYSTÉMU?

Tomáš Havlíček

Vybr. koncepty právní teorie

OPAKOVÁNÍ: CO JE PRÁVO?

Právo je obtížně definovatelný pojem.

Bentham a Austin: Právo je souhrnem příkazů suveréna vůči podřízeným, které jsou vynutitelné hrozbou násilí.

Hart: Právo je jednota primárních a sekundárních pravidel.

Právo jako sociální fakt.

Weinberger: *„V nejširším slova smyslu právo znamená souhrn právních norem platných v určitém státě.“*

Weinberger rozlišuje „law“ a „right.“

Vlastnosti systému práva: uspořádanost, komplexnost, bezrozpornost, hierarchičnost, diferencovanost, autonomnost, otevřenost a uzavřenost, cílenost, dynamičnost.

OPAKOVÁNÍ: CO JE HETERONOMNÍ A AUTONOMNÍ PRÁVO?

Autonomní právo: Normotvůrce je shodný s adresátem.

Heteronomní právo: Normotvůrce je odlišný od adresáta.

Určete, zda se jedná o právo autonomní či heteronomní:

* Mezinárodní smlouva
* Zákon o silničním provozu
* Kolektivní smlouva mezi odbory a zaměstnavatelem
* Obecně závazná vyhláška obce

PRAMENY PRÁVA

* Materiální - ty skutečnosti, které ovlivňují právo (přírodní skutečnosti, politické události, jevy, které společnost vnímá negativně, geografická poloha konkrétní země).

* Formální - autoritativní a institucionalizované zdroje, které nesou právní normy.

* Primární	*** Originární**	* Psané
* Sekundární	*** Derivativní**	* Nepsané

PRÁVNÍ AKT

To, co stát diktuje adresátům.

Všechny právní akty jsou charakterizovány jako rozhodnutí orgánu veřejné moci, které má následky právní povahy.

Formálnost, písemnost, legislativní pravomoc tvůrce, imperativní charakter.

Normativní právní akt – normativita, abstraktnost, obecná závaznost

Individuální právní akt – ryze individuální povaha

Opatření obecné povahy

Právní předpis: „Právní předpis je formální, písemný dokument, který vyjadřuje právní normy, a který je všeobecně závazný.“

NPA VS. IPA

195/2009 Sb. znění účinné od 29. 6. 2009 do 9. 9. 2009

195

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 28. května 2009

o zkrácení pátého volebního období Poslanecké sněmovny

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

Čl. 1

Volební období Poslanecké sněmovny zvolené v roce 2006 skončí v roce 2009 dnem voleb do Poslanecké sněmovny, které se budou konat do 15. října 2009.

Čl. 2

(1) V zákoně č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 243/1999 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 64/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 171/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 62/2003 Sb., zákona č. 418/2004 Sb., zákona č. 323/2006 Sb., zákona č. 480/2006 Sb. a zákona č. 261/2008 Sb., se pro tento případ zkracují lhůty podle § 1 odst. 3, § 14c písm. c), d) a f), § 14e odst. 3, § 14g odst. 1, § 31 odst. 3, § 32 odst. 4 a § 33 odst. 1 věty prvé o jednu třetinu. Lhůta podle § 33 odst. 7 se zkracuje o 7 dnů. Lhůty podle § 31 odst. 4 a § 33 odst. 6 se zkracují o 15 dnů. Lhůty podle § 33 odst. 1 věty druhé a § 33 odst. 2 a 3 se zkracují o 20 dnů. V § 16 odst. 4 se pro tento případ číslo „16“ nahrazuje číslem „13“.

(2) V zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb. a zákona č. 7/2009 Sb., se pro tento případ zkracuje lhůta podle § 89 odst. 5 o jednu třetinu.

Čl. 3

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Vlček v. r.

NPA VS. IPA II

„V předmětné věci nutno ale tato hlediska vztáhnout na posouzení zákona, jenž upravuje jedinečný případ, který tudíž vybočuje i z jednoho ze základních materiálních znaků pojmu zákon, jímž je obecnost. Připomeňme, že požadavek všeobecnosti zákona je důležitou součástí principu panství zákona, a tím rovněž právního státu. Jak konstatuje jeden z nejvýznamnějších teoretiků právního státu 20. století F. A. Hayek: Vycházíme-li z předpokladu, "že pokud je veškeré jednání státu patřičně schváleno zákonodárcem, je panství zákona zachováno", tak "to je však naprosté nepochopení významu vlády zákona ... Panství zákona tak ukládá meze rozsahu zákonodárství: omezuje je na ten druh obecných pravidel, známých jako formální zákon, a vylučuje legislativu ... přímo zaměřenou na určité lidi ... Nikdo nebude dokazovat, že když ve slavném případě za vlády Jindřicha VIII. rozhodl parlament o kuchaři biskupa z Rochesteru, že ‚řečený Richard Rose bude uvařen k smrti bez výhod, které mu poskytuje jeho příslušnost k duchovenstvu', bylo toto rozhodnutí učiněno v rámci panství zákona". (F. A. Hayek, Cesta do otroctví. Praha 1990, s. 73-75)

Argumenty ve prospěch všeobecnosti zákona jsou tyto: dělba moci, rovnost a právo na vlastního, nezávislého soudce. Jaké předpoklady lze však zformulovat pro výjimky, za splnění jakých předpokladů by bylo lze uvažovat o ústavnosti, resp. protiústavnosti zákona upravujícího jedinečný (tj. konkrétní) případ? Za splnění jakých předpokladů lze dospět k závěru, že zákon týkající se jedinečného případu představuje porušení principu rovnosti?“

* nález sp. zn. Pl. ÚS 12/02 ze dne 19. 2. 2003

NORMATIVNÍ PRÁVNÍ AKTY

Ústava ČR

Ústavní zákony

Zákony

Zákonná opatření

Nařízení vlády

Vyhlášky ministerstev a jiných správních orgánů

Obecně závazné vyhlášky

Nařízení krajů a obcí

LEGISLATIVNÍ ZMOCNĚNÍ

Článek 78

K provedení zákona a v jeho mezích je vláda oprávněna vydávat nařízení. Nařízení podepisuje předseda vlády a příslušný člen vlády.

Článek 79

(1) Ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem.
(2) Právní poměry státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech upravuje zákon.
(3) Ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.

NPA VS. PŘEDPIS

292/2004 Sb. znění účinné od 14. 5. 2004

292

ZÁKON

ze dne 13. dubna 2004

o zásluhách Edvarda Beneše

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Edvard Beneš se zasloužil o stát.

§ 2

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Špidla v. r.

NORMATIVNÍ SMLOUVA

* Mezinárodní smlouva
* Kolektivní smlouva
* Veřejnoprávní smlouva koordinační
* Veřejnoprávní smlouva subordinační

MEZINÁRODNÍ SMLOUVA I

Bilaterální, multilaterální

Prezidentská

Vládní

Rezortní

Článek 49

K ratifikaci mezinárodních smluv
a) upravujících práva a povinnosti osob,
b) spojeneckých, mírových a jiných politických,
c) z nichž vzniká členství České republiky v mezinárodní organizaci,
d) hospodářských, jež jsou všeobecné povahy,
e) o dalších věcech, jejichž úprava je vyhrazena zákonu,
je třeba souhlasu obou komor Parlamentu.

Úmluva

Charta

Dohoda

Statut

Protokol, ujednání

Pakt

Uzavřené – nelze k nim jednostranně přistoupit (EU)

Polootevřené – lze k nim přistoupit pouze po schválení (OSN)

Otevřené – lze k nim libovolně přistoupit (UPU)

Aplikační přednost, přímá použitelnost

APLIKAČNÍ PŘEDNOST

„Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.“

* Čl. 10 Ústavy

KOMUNITÁRNÍ PRÁVO I

„Ústavní soud není kompetentní k tomu, aby posuzoval otázky platnosti norem komunitárního práva. Takové otázky spadají do výlučné pravomoci Evropského soudního dvora. Z pohledu komunitárního práva, jak bylo v minulosti vyloženo Evropským soudním dvorem (dále jen „ESD“), požívají normy komunitárního práva aplikační přednosti před právními řády členských států ES. Podle judikatury ESD tam, kde jde o výlučnou regulaci komunitárním právem, má toto právo přednost a nemůže být popřeno skrze referenční kritéria stanovená vnitrostátním právem, včetně kritérií uplatňovaných v ústavní rovině.“

„Bezprostřední použitelnost ve vnitrostátním právu a přednostní aplikace nařízení vyplývá z vlastní dogmatiky komunitárního práva, tak jak byla v minulosti podána v judikatuře ESD [srov. např. rozhodnutí 26/62 NV Algemene Transport- en Expeditie Orderneming Van Gend en Loos v. Nederlandse Administratie der Belastingen (1963) ECR 1; 6/64 Costa v. ENEL (1964) ECR 585]. Komunitární právo totiž samo určuje a specifikuje, na rozdíl od mezinárodního práva, jaké jsou jeho vnitrostátní účinky v členských státech.“

„Ústavní soud je tedy přesvědčen, že ačkoliv příslušná právní úprava je úpravou vnitrostátní, na kterou je třeba vztáhnout kritéria vyplývající z ústavního pořádku České republiky, současně však nelze bez dalšího pominout skutečnost, že se jedná o problematiku, jejíž původ pramení z komunitárního práva jako systému produkovaného mezinárodní organizací, na kterou Česká republika svým vstupem přenesla podle čl. 10a Ústavy některé části státní suverenity. V důsledku toho se tento systém stal v těchto částech pro Českou republiku bezprostředně závazným i uvnitř právního řádu České republiky.„

* nález sp. zn. Pl. ÚS 50/04 ze dne 8. 3. 2006 (N 50/40 SbNU 443; 154/2006 Sb.)

KOMUNITÁRNÍ PRÁVO II

„Z čl. 1 odst. 2 Ústavy, ve spojení s principem spolupráce, stanoveným čl. 10 Smlouvy o ES, vyplývá ústavní princip, podle něhož mají být domácí právní předpisy včetně ústavy interpretovány souladně s principy evropské integrace a spolupráce komunitárních orgánů a orgánů členského státu. Pokud tedy existuje několik interpretací Ústavy, jejíž součástí je Listina základních práv a svobod, přičemž jen některé z nich vedou k dosažení závazku, který převzala Česká republika v souvislosti se svým členstvím v EU, je nutno volit výklad, který podporuje realizaci tohoto závazku, a nikoli výklad, který tuto realizaci znemožňuje. Tyto závěry se vztahují i na výklad čl. 14 odst. 4 Listiny.“

* nález sp. zn. Pl. ÚS 66/04 ze dne 3. 5. 2006 (N 93/41 SbNU 195; 434/2006 Sb.)

MEZINÁRODNÍ SMLOUVA – NORMATIVNÍ?

ČÁSTI

PŘEDMĚT ÚPRAVY A OBECNÁ USTANOVENÍ (čl. 1-13)

KAPITOLA I

PŘEDMĚT ÚPRAVY (čl. 1-13)

Článek 1

[Působnost]

(1) Tato Úmluva upravuje smlouvy o koupi zboží mezi stranami, které mají místa podnikání v různých státech,

a) jestliže tyto státy jsou smluvními státy; nebo

b) jestliže podle ustanovení mezinárodního práva soukromého se má použít právního řádu některého smluvního státu.

(2) Ke skutečnosti, že strany mají místa podnikání v různých státech se nepřihlíží, jestliže tato skutečnost nevyplývá buď ze smlouvy nebo z jednání mezi stranami nebo z informací poskytnutých stranami kdykoli do uzavření smlouvy nebo při jejím uzavření.

(3) Při určování použitelnosti této Úmluvy se nepřihlíží k státní příslušnosti stran a ani k tomu, zda strany nebo smlouva mají občanskoprávní nebo obchodní povahu.

KOLEKTIVNÍ SMLOUVA

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o kolektivním vyjednávání je kolektivní smlouva dvoustranným právním úkonem mezi odborovou organizací, jejímž jménem ji uzavírá zástupce příslušného odborového orgánu, a zaměstnavatelem, popř. organizací zaměstnavatelů, kterou se upravují individuální vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem (zejména plnění poskytovaná zaměstnancům), kolektivní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem (např. pracovní, mzdové a další podmínky týkající se celého kolektivu zaměstnanců nebo jeho části) a práva a povinnosti smluvních stran (tj. vymezení vztahů mezi odborovou organizací a zaměstnavatelem, popř. organizací zaměstnavatelů). V ustanoveních, která upravují individuální nebo kolektivní vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, z nichž vznikají nároky blíže neurčenému okruhu jednotlivých zaměstnanců, má kolektivní smlouva normativní povahu. Normativní závazky z kolektivní smlouvy je třeba považovat v širším smyslu za pramen práva (kolektivní smlouva tu plní funkci právního předpisu), neboť nároky, které vznikly z kolektivní smlouvy jednotlivým zaměstnancům, se uplatňují a uspokojují jako ostatní nároky zaměstnanců z pracovního poměru (§ 20 odst. 3 zák. práce). Ostatní závazky, z nichž nevznikají nároky jednotlivým zaměstnancům nebo které upravují další práva a povinnosti smluvních stran, pak mají pouze povahu smluvněprávní; v této části je třeba kolektivní smlouvu posuzovat stejně jako ostatní dvoustranné právní úkony (srov. též rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22.11.1994 sp. zn. 6 Cdo 94/94, který byl uveřejněn pod č. 50 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1995).

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2007, sp. zn. 21 Cdo 2843/2006)

KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA I

§ 160

(1) Stát, veřejnoprávní korporace, jiné právnické osoby zřízené zákonem a právnické a fyzické osoby, pokud vykonávají zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy, mohou za účelem plnění svých úkolů vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy.

(2) Jednání za stát upravují zvláštní zákony.[41])

(3) Správní orgány, které jsou organizačními složkami státu, mohou ve vzájemných vztazích nebo ve vztazích s jinými orgány veřejné moci, popřípadě s jinými organizačními složkami státu použít ustanovení této části obdobně.

(4) Spory z dohod uzavřených podle odstavce 3 řeší správní orgán nejblíže společně nadřízený správním orgánům, jež jsou smluvními stranami. Není-li takového správního orgánu, řeší spor v dohodě ústřední správní úřady nadřízené těmto správním orgánům.

(5) Veřejnoprávní smlouvy, jejichž předmětem je výkon státní správy, mohou osoby uvedené v odstavci 1 vzájemně uzavírat, jen stanoví-li tak zvláštní zákon a jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu; ten posuzuje veřejnoprávní smlouvu a její obsah z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.

(6) Územní samosprávné celky mohou vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy týkající se plnění úkolů vyplývajících z jejich samostatné působnosti při výkonu veřejné moci, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA II

§ 3a

[Veřejnoprávní smlouva]

(1) Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlas krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti.

§ 3b

[Veřejnoprávní smlouva pro krizový stav]

(1) K plnění úkolů podle § 2 nebo podle zvláštního zákona na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“)[6] nebo kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast většího počtu osob, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je společenská akce pořádána, oprávněn uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků.

(2) O uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1 informuje starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, hejtmana kraje, na jehož území se obec nachází; v případě, že je na území obce pořádána společenská akce, informuje starosta obce o uzavření veřejnoprávní smlouvy krajský úřad kraje, na jehož území se obec nachází.

SUBORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA I

§ 161

(1) Stanoví-li tak zvláštní zákon, může správní orgán uzavřít veřejnoprávní smlouvu s osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, a to i namísto vydání rozhodnutí. Podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy je souhlas ostatních osob, které by byly účastníky podle § 27 odst. 2 nebo 3. Správní orgán přitom postupuje podle ustanovení o souhlasu třetích osob (§ 168).

(2) Veřejnoprávní smlouvu lze uzavřít i po zahájení řízení podle části druhé. Poté, co veřejnoprávní smlouva byla uzavřena, správní orgán usnesením řízení zastaví.

SUBORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA II

Oddíl 1

Plánovací smlouvy

§ 130 [Stará úprava] [DZ]

Úvodní ustanovení

(1) Plánovací smlouvou je veřejnoprávní smlouva uzavřená mezi stavebníkem a obcí, městskou částí hlavního města Prahy nebo krajem nebo vlastníkem veřejné infrastruktury, jejímž obsahem je vzájemná povinnost stran poskytnout si součinnost při uskutečnění ve smlouvě uvedeného záměru a postupovat při jeho uskutečňování ujednaným způsobem.

(2) Plánovací smlouva může obsahovat i úpravu práv a povinností osob v oblasti soukromého práva. Se souhlasem všech stran může být plánovací smlouva postoupena; ustanovení občanského zákoníku o postoupení smlouvy se použijí přiměřeně.

§ 131 [Stará úprava]

Obsah plánovací smlouvy

SUBORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA III

§ 39 Smluvní ochrana

(1) Ochrana evropsky významných lokalit je zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona, na základě písemné smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody. Smluvně lze dále chránit i stromy nebo jiná území se soustředěnými přírodními hodnotami, kde jsou zastoupeny významné či jedinečné ekosystémy v rámci příslušné biogeografické oblasti nebo stanoviště vzácných či ohrožených druhů živočichů a rostlin, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona. Smlouva musí obsahovat zejména

a) vymezení ochranných podmínek chráněného území nebo památného stromu,

b) způsob péče o chráněné území nebo strom.

Takto zřízená ochrana je na základě smlouvy vázána k pozemku formou věcného břemene, o jehož zápis do katastru nemovitostí požádá příslušný orgán ochrany přírody. Náležitosti obsahu smlouvy upraví Ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem.

(2) Chráněné území označí, nestanoví-li to smlouva jinak, na svůj náklad orgán, který je oprávněn k jejich vyhlášení. Způsob označení chráněného území a památného stromu v terénu i v mapových podkladech stanoví Ministerstvo životního prostředí prováděcím obecně závazným právním předpisem. Označené chráněné území nebo označený památný strom je zakázáno poškozovat.

PRÁVNÍ OBYČEJ

„Nepsané právo vzniká tehdy, když je schváleno jeho užíváním. Neboť dlouhodobý obyčej, který vytvářejí ti, co jej souhlasně užívají, je postaven naroveň zákonu.“

* je spontánním, nepsaným pramenem práva, který vytvářejí sami adresáti

usus longaevus - zaužívanost

opinio necessitatis – přesvědčení o závaznosti

* další znaky: uznání práva státem

určitost

samostatná závaznost

Negativní právní obyčej – desuetudo x cessante

MEZINÁRODNÍ SMLOUVA II

Vídeňská úmluva

o smluvním právu

Preambule

Státy, které jsou stranami této úmluvy,

berouce v úvahu základní úlohu smluv v historii mezinárodních vztahů,

uznávajíce stále větší význam smluv jako pramene mezinárodního práva a prostředku k rozvoji mírové spolupráce mezi národy bez ohledu na jejich státní a společenské zřízení,

jsouce si vědomy, že zásady svobodného souhlasu, dobré víry a pacta sunt servanda jsou všeobecně uznávány,

potvrzujíce, že spory týkající se smluv musí být, stejně jako jiné mezinárodní spory, řešeny mírovými prostředky a v souladu se zásadami spravedlnosti a mezinárodního práva,

připomínajíce odhodlání lidu Spojených národů vytvořit podmínky, za nichž mohou být zachovány spravedlnost a úcta k závazkům plynoucím ze smluv,

majíce na zřeteli zásady mezinárodního práva vtělené do Charty Organizace spojených národů, jako je zásada rovnoprávnosti národů a jejich právo na sebeurčení, zásada svrchované rovnosti a nezávislosti všech států, zásada nevměšování do vnitřních záležitostí států, zásada zákazu hrozby silou nebo použití síly a zásada všeobecného uznávání a dodržování lidských práv a základních svobod pro všechny,

jsouce přesvědčeny, že kodifikace a pokrokový rozvoj smluvního práva, jichž bylo dosaženo v této úmluvě, budou sloužit k dosažení cílů Spojených národů vyhlášených v Chartě, jako je udržení mezinárodního míru a mezinárodní bezpečnosti, rozvoj přátelských vztahů mezi národy a uskutečňování mezinárodní spolupráce,

potvrzujíce, že pravidla mezinárodního práva obyčejového budou i nadále upravovat otázky, které nejsou upraveny ustanoveními této úmluvy,

dohodly se na tomto:

PRÁVNÍ ZVYKLOST

Pramenem práva pouze výjimečně.

Použití především v mezinárodním právu.

Např. ústavní zvyklosti.

Psané x nepsané.

Lex Mercatoria

UNIDROIT

UNCITRAL

HCCH

* (rozdíl mezi ECJ, ECHR a ICJ)

946/1811 ř.z. Obecný zákoník občanský

Jinaké způsoby předpisů, jako:

a) Zvyklosti

§ 10

K zvyklostem lze hleděti jen v případech, ve kterých se jich zákon dovolává.

Jsou ústavní zvyklosti idiotské, jak říká náš prezident?

Think-tank Evropské hodnoty bloger • think tank
13. 7. 2013 09:59 • Aktualizováno • 5 min. čtení ▶ PŘEHRÁT ČLÁNEK

PRÁVNÍ LITERATURA

Knapp: „učené knihy a expertizy, jurisprudence.“

Jedná se o tradičně chápaný pramen práva, tj. pramen práva, který obsahuje stanovení závazných způsobů jednání, a je tedy tím, co určuje, jak se lidé mají chovat.

x

Jedná se o podpůrný zdroj, který napomáhá porozumění jiným – závazným – formálním pramenům práva.

V ČR především komentáře k zákonům.

Paradox vzájemné citace.

Článek 38.

1. Dvůr, jehož úkolem je rozhodovati podle mezinárodního práva spory, které jsou mu předloženy, bere za podklad

a) mezinárodní úmluvy, ať obecné či zvláštní, stanovící pravidla výslovně uznaná státy ve sporu

b) mezinárodní zvyklost jako průkaz obecné praxe přijímané za právo

c) obecné zásady práva, uznané civilisovanými národy;

d) s výhradou ustanovení článku 59 soudní rozhodnutí a nauku nejvíce kvalifikovaných spisovatelů různých národů jakožto pomůcku pro určování právních pravidel.

2. Toto ustanovení nepřekáží pravomoci Dvora, aby o některém sporu nerozhodoval *ex aequo et bono*, jestliže se strany o tom dohodnou.

KRÁSNÁ LITERATURA

Pessoa: „Proč je umění krásné? Protože je zbytečné!“

Přibáň: „Právo je literatura svého druhu, ale to neznamená, že se nijak neliší od románů nebo poezie.“

Zemánková: „Žádné dílo krásné literatury není právním předpisem z mnoha důvodů. Za prvé, i v případě, že by literatura byla shodně jako zákon „písemným vyjádřením právních pravidel", což u děl krásné literatury nelze vyloučit, nesplňuje písemnost v teoreticky právním slova smyslu. Přestože je literatura vystavěna na znaku písemnosti, psané právo není totéž jako právo napsané. […] Využít krásnou literaturu je tedy možné až v doprovodu jiného formálního pramene práva. Také lze vymezit okruh, ve kterém je použití krásné literatury možné.“

Hnutí Law & Literature (White, Wigmore, Cardozo)

Právo a umění propojovali klasičtí autoři jako Sofoklés, Shakespeare či Kafka

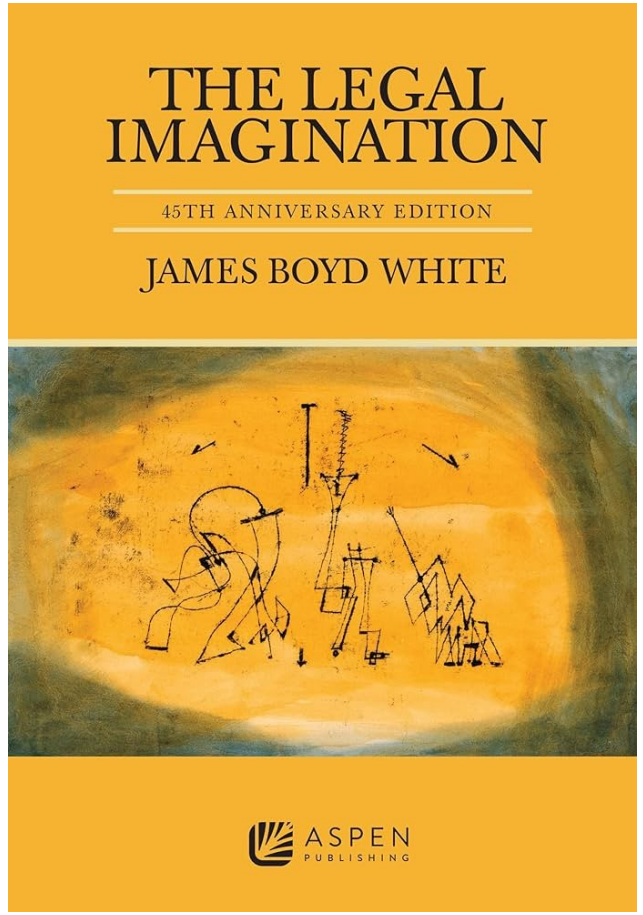

INDIVIDUÁLNÍ PRÁVNÍ AKTY

Konstitutivní x deklaratorní

Osvědčení

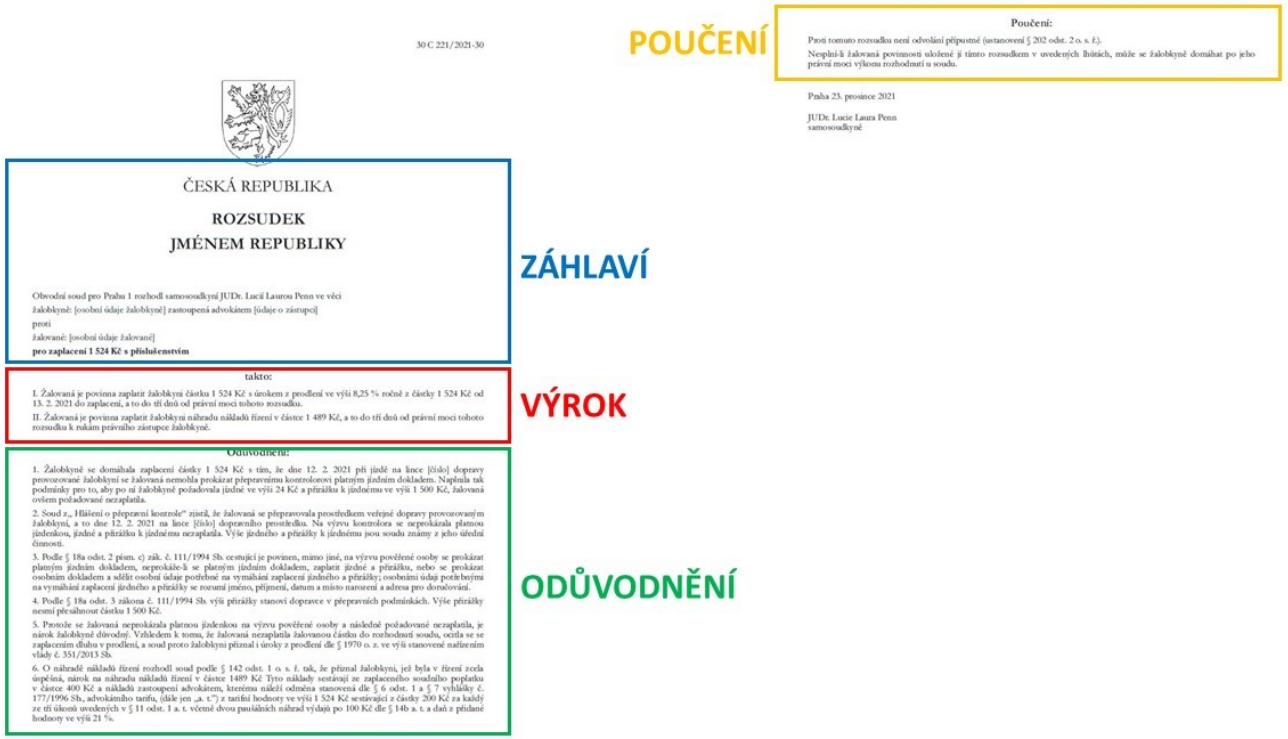

30 C 221/2021-30

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl samosoudkyní JUDr. Lucií Laurou Penn ve věci
žalobkyně: [osobní údaje žalobkyně] zastoupená advokátem [údaje o zástupci]
proti
žalované: [osobní údaje žalované]
pro zaplacení 1 524 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 1 524 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 1 524 Kč od 13. 2. 2021 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v částce 1 489 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala zaplacení částky 1 524 Kč s tím, že dne 12. 2. 2021 při jízdě na lince [číslo] dopravy provozované žalobkyní se žalovaná nemohla prokázat přepravnímu kontrolorovi platným jízdním dokladem. Napřímá tak podmínky pro to, aby po ní žalobkyně požadovala jízdné ve výši 24 Kč a přirážku k jízdnému ve výši 1 500 Kč, žalovaná ovšem požadované nezaplatila.

2. Soud z„ Hlášení o přepravní kontrole" zjistil, že žalovaná se přepravovala prostředkem veřejné dopravy provozovaným žalobkyní, a to dne 12. 2. 2021 na lince [číslo] dopravního prostředku. Na výzvu kontrolora se neprokázala platnou jízdenkou, jízdné a přirážku k jízdnému nezaplatila. Výše jízdného a přirážky k jízdnému jsou soudu známy z jeho úřední činnosti.

3. Podle § 18a odst. 2 písm. c) zák. č. 111/1994 Sb. cestující je povinen, mimo jiné, na výzvu pověřené osoby se prokázat platným jízdním dokladem, neprokáže-li se platným jízdním dokladem, zaplatit jízdné a přirážku, nebo se prokázat osobním dokladem a sdělit osobní údaje potřebné na vymáhání zaplacení jízdného a přirážky; osobními údaji potřebnými na vymáhání zaplacení jízdného a přirážky se rozumí jméno, příjmení, datum a místo narození a adresa pro doručování.

4. Podle § 18a odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb. výši přirážky stanoví dopravce v přepravních podmínkách. Výše přirážky nesmí přesáhnout částku 1 500 Kč.

5. Protože se žalovaná neprokázala platnou jízdenkou na výzvu pověřené osoby a následně požadované nezaplatila, je nárok žalobkyně důvodný. Vzhledem k tomu, že žalovaná nezaplatila žalovanou částku do rozhodnutí soudu, ocitla se se zaplacením dluhu v prodlení, a soud proto žalobkyni přiznal i úroky z prodlení dle § 1970 o. z. ve výši stanovené nařízením vlády č. 351/2013 Sb.

6. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalobkyni, jež byla v řízení zcela úspěšná, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 1489 Kč. Tyto náklady sestávají ze zaplaceného soudního poplatku v částce 400 Kč a nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.") z tarifní hodnoty ve výši 1 524 Kč sestávající z částky 200 Kč za každý ze tří úkonů uvedených v § 11 odst. 1 a. t. včetně dvou paušálních náhrad výdajů po 100 Kč dle § 14b a. t. a daň z přidané hodnoty ve výši 21 %.

ZÁHLAVÍ

VÝROK

ODŮVODNĚNÍ

POUČENÍ

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné (ustanovení § 202 odst. 2 o. s. ř.).
Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobkyně domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Praha 23. prosince 2021

JUDr. Lucie Laura Penn
samosoudkyně

SOUDNÍ PRECEDENT

Vychází z IPA

Zásadním principem je princip formální spravedlnosti.

* zásada *stare decisis et quieta non movere*.

Prvotnost

Vytvoření soudem

ČÁSTI PRECEDENTU I

Ratio decidendi můžeme charakterizovat jako jádro precedentu (princip rozhodnutí). Je vyjádřením pravidla, na kterém je precedent založen. Soud tedy musí – má-li se skutečně jednat o precedent – vytvořit nebo zjistit (např. z obyčejového práva; a tím obyčej „zkonzumovat“, protože nadále bude existovat jako precedent) pravidlo, které aplikuje na řešený případ. Toto pravidlo je závazné a v budoucnu by se jím soudy měly při svém rozhodování řídit.

Obiter dictum pak slouží k vyjádření názoru soudu. Mohou se v něm objevit vnější faktory ovlivňující rozhodnutí soudu, tj. vysvětlení, jak k použitému pravidlu soud dospěl a co jej ovlivnilo. Je to část, která je dána k dispozici soudu a může v něm vyjadřovat své názory a myšlenky. Čím více bude vysvětlení propracované, tím spíše může být rozhodnutí přesvědčivé a akceptované. Samozřejmě tím také soud dokládá, že se nejedná o „lehkomyslné“ rozhodnutí.

ČÁSTI PRECEDENTU II

„Moderní demokratická psaná ústava je společenskou smlouvou, kterou se lid, představující ústavodárnou moc (pouvoir constituant), ustavuje v jedno politické (státní) těleso, zakotvuje vztah individua k celku a soustavu mocenských (státních) institucí. Dokument institucionalizující soustavu základních obecně akceptovaných hodnot a formující mechanizmus a proces utváření legitimních mocenských rozhodnutí nemůže existovat mimo veřejností akceptovaného kontextu hodnot, spravedlnostních představ, jakož i představ o smyslu, účelu a způsobu fungování demokratických institucí. Jinými slovy nemůže fungovat mimo minimálního hodnotového a institucionálního konsenzu. Pro oblast práva z toho plyne závěr, že pramenem práva obecně, jakož i pramenem práva ústavního, a to i v systému psaného práva, jsou rovněž základní právní principy a zvyklosti. Tuto tezi potvrzují nejen teoretické analýzy, ale především dějiny 20. století, spjaté s existencí totalitních států. Mechanické ztotožnění práva s právními texty se stalo vítaným nástrojem totalitní manipulace. Učinilo zejména z justice poslušný a nemyslící nástroj prosazování totalitní moci.“

* nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.)

OBITER DICTUM I

28. Ústavní soud konečně uvádí, že shora uvedené závěry by neměly být vnímány jako "vítězství" otce či "prohra" prarodičů. Na nyní projednávaný případ totiž plně dopadají následující slova krásné literatury (McEwan, I. Myslete na děti! Praha: Odeon, 2015, s. 11: "Bohatí obvykle selhávali v úsilí o rozdávání štěstí. Rodiče se záhy naučili nový slovník a zdlouhavé právní procedury a zničehonic se octli v lítém boji s těmi, které kdysi milovali. A za bitevní scénou čekali chlapci a dívky, označovaní v soudních spisech jen křestními jmény, utrápení malí Benové a Sáry, choulící se k sobě, zatímco bohové tyčící se ve výškách nad nimi bojovali do posledního dechu, od zvláštního soudu pro rodinné právo k Vrchnímu soudu a odtud k soudu odvolacímu."). Stěžovatel i prarodiče tak mají na výběr: buď setrvají ve svých "výškách" a budou nezletilého nadále vystavovat zjevně traumatizujícím zážitkům, nebo sestoupí níže a naleznou společnou řeč s cílem spolupůsobit k zajištění jeho všestranného rozvoje. Nezbývá než doufat, že dospělí, pamětlivi, že bolestných okamžiků nastalo v útlém věku nezletilého již více než dost, upřednostní druhou možnost.

OBITER DICTUM II

VII.

Z ústavní maximy podle čl. 9 odst. 2 Ústavy neplynou konsekvence toliko pro ústavodárce, nýbrž i pro Ústavní soud. V nepřípustnosti změny podstatných náležitostí demokratického právního státu je obsažen i pokyn Ústavnímu soudu, dle kterého žádnou novelu Ústavy nelze interpretovat v tom smyslu, že by jejím důsledkem bylo omezení již dosažené procedurální úrovně ochrany základních práv a svobod.

Z uvedeného východiska nutno posuzovat změny, jež přinesla novela Ústavy, provedená ústavním zákonem č. 395/2001 Sb., a to v ustanoveních čl. 1 odst. 2, čl. 10, čl. 39 odst. 4, čl. 49, čl. 87 odst. 1 písm. a) a b) a čl. 95 Ústavy. Ústavní zakotvení všeobecné inkorporační normy, a tím překonání dualistické koncepce vztahu práva mezinárodního a práva vnitrostátního, nelze interpretovat ve smyslu odstranění referenčního hlediska ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách pro posuzování vnitrostátního práva Ústavním soudem, a to s derogačními důsledky.

Proto rozsah pojmu ústavního pořádku nelze vyložit toliko s ohledem na ustanovení čl. 112 odst. 1 Ústavy, nýbrž i vzhledem k ustanovení čl. 1 odst. 2 Ústavy, a do jeho rámce zahrnout i ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách.

Nepřímo pro tento závěr svědčí i ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy, když jinak by je bylo nutno vykládat v tom smyslu, že v případě rozporu zákona s ústavním zákonem soudce obecného soudu není kvalifikován věc posoudit a je povinen ji předložit Ústavnímu soudu, v případě rozporu zákona a smlouvy o lidských právech, jenž je ústavněprávně stejné povahy a kvality, je podle čl. 10 Ústavy povinen postupovat dle mezinárodní smlouvy. Ať by již takové rozhodnutí bylo přijato kteroukoli soudní instancí, v právním systému neobsahujícím soudní precedens v kvalitě a závaznosti pramene práva by nikdy nemohlo nabýt případně i faktických derogačních důsledků. Pro dvě, svou ústavní povahou identické situace by tak byla Ústavou vytvořena ničím neodůvodněná procedurální nerovnost, což na základě argumentu reductionis ad absurdum nelze přisuzovat ústavodárci v poloze účelu ústavní novely.

Uvedené interpretaci ustanovení čl. 1 odst. 2, čl. 10, čl. 87 odst. 1 písm. a) a b), čl. 95 a čl. 112 odst. 1 Ústavy svědčí i skutečnost, že i po přijetí ústavního zákona č. 395/2001 Sb. zákonodárce nezměnil ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a § 224 odst. 5 tr. ř., která ukládají obecným soudům povinnost přerušit řízení a předložit věc k posouzení Ústavnímu soudu nejen v případě rozporu zákona či jeho jednotlivých ustanovení s ústavním zákonem, nýbrž i v případě jejich rozporu s mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem.

Z uvedených důvodů nutno čl. 95 odst. 2 Ústavy interpretovat v tom smyslu, že je povinností obecného soudu předložit Ústavnímu soudu k posouzení rovněž věc, v níž dojde k závěru, že zákon, jehož má být při jejím řešení použito, je v rozporu s ratifikovanou a vyhlášenou mezinárodní smlouvou o lidských právech a základních svobodách.

Veden naznačenými úvahami Ústavní soud v předmětné věci neomezil posuzování ústavnosti navrhovatelem napadených ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání toliko na zkoumání jejich souladu s ústavními zákony, nýbrž i s ratifikovanými a vyhlášenými mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách.

OBITER DICTUM III

„Ústavní soud po seznámení se s obsahem ústavní stížnosti a napadených rozhodnutí v těchto rozhodnutích ani v postupu předcházejícím jejich vydání neshledal nic, co by v mezích stěžovatelových námitek svědčilo o porušení některého z jeho ústavně zaručených základních práv či svobod. Žádné flagrantní porušení některého stěžovatelova ústavně zaručeného základního práva či svobody neshledal Ústavní soud ani sua sponte. Ze všech shora uvedených důvodů Ústavní soud proto ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků dle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu odmítl jako návrh zjevně neopodstatněný.

Jen jako obiter dictum, neboť k této skutečnosti Ústavní soud při svém rozhodnutí nemohl nijak přihlédnout, protože ji stěžovatel uvedl až ve vlastnoručně sepsaném podání přiloženém k ústavní stížnosti, Ústavní soud uvádí, že domáhá-li se stěžovatel podmíněného propuštění z výkonu trestu uloženého za spáchaný trestný čin náležející do oboru tzv. kyberkriminality, není nejvhodnější procesní strategií k prokázání, že se polepšil, naznačovat, že nevyhoví-li stěžovateli Ústavní soud, obrátí se s prosbou o pomoc na neformální hackerskou skupinu Anonymous.“

* usnesení sp. zn. III. ÚS 1635/21 ze dne 31. 8. 2021

„PRECEDENTY“ V ČR I

„V předchozím zrušovacím rozhodnutí v této věci ze dne 25. 1. 2005 sp. zn. III. ÚS 252/04 vytkl Ústavní soud Nejvyššímu správnímu soudu též, že ignoroval právní názory, vyjádřené v nálezu ze dne 3. 6. 2003 sp. zn. II. ÚS 405/02, a tím „porušil … maximu plynoucí z čl. 89 odst. 2 Ústavy, dle níž jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu závazná pro všechny orgány a osoby“. Při rozhodování následném byl tedy Nejvyšší správní soud vystaven požadavku ještě přísnějšímu; totiž tuto vázanost promítnout (a respektovat) nikoli coby „všeobecnou“, nýbrž jakožto „konkrétní“, založenou přímo ve věci posuzované, resp. jako „závaznost, která – konkrétní a Ústavním soudem posouzené (rozhodnuté) věci (materie) se týká“ (srov. znovu nález ze dne 2. 4. 1998 sp. zn. III. ÚS 425/97), jež je obdobou vázanosti mezi soudními instancemi rozhodujícími v téže věci (viz kupříkladu § 226 odst. 1, § 243d odst. 1 občanského soudního řádu, § 264 odst. 1, § 265s odst. 1 trestního řádu; ohledně vázanosti mezi Ústavním soudem a obecnými soudy v rámci trestního řízení viz ustanovení § 314h odst. 1 trestního řádu).“

* nález sp. zn. Pl. ÚS 4/06 ze dne 20. 3. 2007 (N 54/44 S

Code civil des Français

Kdo kromě ÚS vydává v ČR „precedenty“?

Čl. 5

Soudcům je zakázáno vyslovovat obecné a regulativní předpisy o věcech, které jim byly předloženy.

„PRECEDENTY“ V ČR II

„Ústavní soud považuje dále za potřebné vyjádřit se k názoru odvolacího soudu uvedenému ve vyjádření k ústavní stížnosti, že musel postupovat podle ustálené a platné judikatury. Takové argumentaci nelze přisvědčit, neboť soudce je podle čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR při rozhodování vázán pouze zákonem. V případě, že při svém rozhodování přihlíží k judikatuře, měl by mít na zřeteli, že její ustálenost a platnost jsou odvislé od vývoje, který je odrazem daných společenských a ústavněprávních podmínek. Navíc aplikace takové judikatury musí být v souladu s mezinárodními závazky, které Česká republika přijala, v daném případě především s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.“
* nález sp. zn. IV. ÚS 200/96 ze dne 21. 11. 1996 (N 123/6 SbNU 387)

DALŠÍ POJMY

* JUDIKATURA
* USTÁLENÁ JUDIKATURA
* JUDIKÁT
* DISENT

DISENT

„V souladu s § 22 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, podávám tzv. konkurenční votum k odůvodnění usnesení Ústavního soudu ze dne 8. srpna 2023 sp. zn. IV. ÚS 1875/23:

1. Předesílám, že nezastávám názor o tzv. autorské licenci soudce zpravodaje, která se údajně projevuje při tvorbě plenárních nebo senátních rozhodnutí Ústavního soudu. Žádné rozhodnutí není rozhodnutím konkrétního soudce, ale je "přičitatelné" instituci, tj. Ústavnímu soudu. Proto také je nezbytné, aby rozhodnutí respektovalo příslušná zákonná ustanovení, jakož i obvyklé standardy vycházející z dlouholetých praktických zkušeností (např. ohledně struktury a členění odůvodnění). Nezbytnou podmínkou kvalitního rozhodnutí je i zohlednění jazykových pravidel, včetně syntaxu.

2. Podle § 76 odst. 2 zákona o Ústavním soudu jsou vedlejšími účastníky řízení o ústavní stížnosti ostatní účastníci předchozího řízení, z něhož stížností napadené rozhodnutí vzešlo, a podle § 28 odst. 2 zákona o Ústavním soudu mají v řízení stejná práva a povinnosti jako účastníci. Tato zákonná ustanovení jsou zdůrazňována i v odborné literatuře (např. Filip, J., Holländer, P., Šimíček, V. Zákon o Ústavním soudu. Komentář. 2., přepracované a rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 127 až 129, str. 607 až 609). Z tohoto důvodu je nezbytné, aby již v záhlaví rozhodnutí Ústavního soudu byli vedlejší účastníci řízení řádně identifikováni (viz i Citační manuál, Interní metodické doporučení generálního sekretáře Ústavního soudu k formální úpravě textů rozhodnutí a jiných procesních úkonů Ústavního soudu, Org. 10/12 ze dne 7. března 2012, str. 36 a násl.). V posuzované věci proto byl vedlejším účastníkem Krajský úřad Středočeského kraje, který byl žalovaným správním orgánem (viz záhlaví napadených rozhodnutí a též odkazovaný komentář, str. 608), v záhlaví tohoto usnesení však uveden není (je nepatřičné tvrzení uplatněné v průběhu řízení, že Ústavní soud "neví, zda má zájem být vedlejším účastníkem", že se ho Ústavní soud netázal, a že postačuje, že mu bude usnesení zasláno).

3. Podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu je ústavní stížnost oprávněna podat fyzická osoba nebo právnická osoba, jestliže tvrdí, že ... bylo porušeno její základní právo nebo svoboda ... Je proto nedostatečná pouhá domněnka porušení základních práv (viz výše bod 1.).

4. Současný IV. senát Ústavního soudu dlouhodobě člení odůvodnění svých rozhodnutí do několika částí (na sebe navazujících): skutkové okolnosti posuzované věci a obsah napadených rozhodnutí, argumentace stěžovatele, posouzení procesních předpokladů řízení, posouzení opodstatněnosti a důvodnosti ústavní stížnosti (včetně závěru odůvodňujícího výrok). Proto nepovažuji za vhodné, aby do jednoho bodu (viz výše bod 1.) bylo zařazeno posouzení procesních předpokladů řízení o ústavní stížnosti (pozn. nejde jen o tzv. podmínky řízení) a současně i tvrzení stěžovatele o porušení základních práv.

5. Kvalitě textu nepřispívají i drobnosti, např. nedůslednosti v použití textu zákona o Ústavním soudu [odmítnutí ústavní stížnosti jako návrhu zjevně neopodstatněného (bod 12.)], ev. též písařské nedůslednosti (např. použití dvou druhů uvozovek).“

CO TEDY JE NEBO NENÍ PRÁVO?

„Závěrem Ústavní soud podotýká, že jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) neplní funkci další instance v systému obecného soudnictví. Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí soudu vydanému v soudním řízení, není samo o sobě významné, je-li namítána jeho věcná nesprávnost. Pravomoc Ústavního soudu je založena výlučně k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení ústavněprávních principů, tj. zda v řízení nebo v rozhodnutí jej završujícím nebyly porušeny ústavními předpisy chráněná práva a svobody účastníka řízení, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy a zda je lze jako celek pokládat za spravedlivé. V nyní posuzovaném případě však obsah ústavní stížnosti pouze rekapituluje námitky uplatněné před obvodním soudem. Skutečnost, že se stěžovatel s právním hodnocením obvodního soudu neztotožňuje, ještě nečiní ústavní stížnost opodstatněnou.

Porušení práva na zákonného soudce stěžovatel ve své ústavní stížnosti blíže nespecifikoval a Ústavní soud tak s ohledem na míru obecnosti její formulace toliko konstatuje, že namítané porušení čl. 38 Listiny neshledal. Pakliže stěžovatel tuto námitku vznesl v souvislosti se stížním bodem, dle které bylo v dané věci na místě podání předběžné otázky k Soudnímu dvoru Evropské unie, lze konstatovat následující. Jak již bylo výše uvedeno, pro nyní projednávanou věc je podstatné, že pokyny ve formě sdělení Komise nejsou formálním pramenem práva, a pro obecné soudy tak nejsou závazné. Na předložení předběžné otázky strana sporu nemá právní nárok, přičemž ani v průběhu řízení před obvodním soudem nevyvstala v souvislosti s výkladem unijního práva potřeba jejího předložení.“

* usnesení sp. zn. I. ÚS 687/19 ze dne 3. 9. 2019

DĚKUJI ZA POZORNOST